Län: Västernorrland
Kommun: Sollefteå
Namn: Olof Olofsson
Intervjuare: Britt-Inger Nilsson
Tid: vt 1981 Ångermanland 1

K 13
SIDA
ek1

INTERVJU MED OLOF OLOFSSON. SOLLEFTEÅ DEN 2/1 1981.

B-I: Vi befinner oss nu i Sollefteå som ligger i Ångermanland. Jag heter Britt-Inger Nilsson och mittemot mig sitter bibliotekschef Olof Olofsson. Jag hade tänkt att vi skulle börja det här samtalet med att du presenterar dig själv lite närmare...

O.O: Ja, vad jag heter det har du ju sagt, det är väl onödigt. Jag är född 1916 nere i Västergötland, och så småningom flyttade mina föräldrar upp hit till Norrland, Väja, närmare bestämt, och där har jag vuxit upp största delen av mitt liv. Det här med sociala ursprunget, har det någon betydelse? Vad far och mor var för nånting?

B-I Ett visst intresse har det väl ändå..

O.O: Min far han var tjänsteman, så jag har vuxit upp i ett lite småborgerligt hem, kan man väl säga. Läsvanan fick jag från mitt hem för både far och mor läste mycket, och ägde mycket böcker. Det köpte man dels från boknasare och bokhandel fanns inte där..och många böcker köptes per annons och så vidare. Jag började min bana i fabriken för att jag ville inte fortsätta att läsa, ville inte fortsätta att studera. Ja, det var ett kompakt motstånd, trots att mina föråldrar både bönade och bad att jag skulle fortsätta. Inte förrän jag hade arbetat i industrin en 15 år ungefär, så bröt jag upp, och satte mig på skolbänken på nytt. Och största kontakten jag fick med boken fick jag genom folkrörelserna, främst då genom ABF som då var i livlig verksamhet. Vi hade diskussionscirklar och bokcirklar och allt möjligt i den vägen.

B-I: Så du började inom nån slags studiecirkelverksamhet?

O.O: Ja, det var jag från allra första början. När vi hade slutat

O.O: skolan började vi med det där. Studiecirkelverksamheten. Så blev jag så småningom föreståndare för ABF-biblioteket. Det fanns nämligen både ett ABF-bibliotek och ett s.k donationsbibliotek. Det var konsul Ulla Jahn-Ekman som donerade pengar till detta. En aktningsvärd summa av 100 kr per år, som man köpte böcker för.

B-I: Vad köpte man för böcker?

O.O: Ja, vi hade då Skolöverstyrelsens bibliotekskonsulenter, som ma man kan säga var alleenarådande., så vi köte ju böcker efter deras listor och förslag. Man kan säga grundstommen i alla de här ABF-biblioteken som i många fall är grunden till våra kommunbibliotek idag, visar på ett mycket fint bokurval. För dels använde man litteraturen i studiecirklarna, och det gjorde ju att mina föregångare ville ha en god grund att stå på vad det gällde litteratururvalet. Ja, med tiden så hamnade jag då på Biblioteksskolan, som jag gick ut för ca 20 år sen.

B-I: Var låg den då nånstans?

O.O: Den låg på Hantverkargatan i Stockholm.

B-I: ..och sedan flyttade den till Solna.

O.O: Ja, det gjorde den, och den var väl kanske på något fler ställe innan den hamnade i Borås., om jag inte minns fel.

B-I: Hur var utbildningen upplagd då, för 20 år sen?

O.O: Ja, den var ju upplagd på en höstermin och en vårtermin, och programmet var ju fruktansvärt späckat. Vi slutade aldrig skolan klockan fyra eller fem, utan vi höll på till tio och elva på kvällarna. Både lördagar och söndagar, för att vi blev ju överhopade av material som skulle bearbetas..

B-D: Vad hade folk för bakgrund som kom till skolan då? Var det lika blandat som nu?

O.O: Nej, det var det inte. Förutsättningen för att komma in på Biblioteksskolan var akademisk examen som grund, och därför fi fick jag väl gå lite extra, mera elevtjänstgöting, äm vad då var stipulerat för det här. Jag gick både i Malmö, Härnösand och var hos Sven-Ola Helmér i Umeå också innan jag kom in, eller om man ska säga att dom ansåg mig mogen att börja.

B-I: Så de andra behövde inte ha praktikperiod innan de började?

O.O: Jodå. Det var sex månaders elevtjänstgöring. Det var en av grunderna för att komma in på dåvarande Biblioteksskolan. Rektorn då var Kerstin Munk af Rosenskiöld, hon gifte sig sedan och flyttade till Lund. Jag tror hon gifte sig med en engelsman, så hon heter Osborn idag, om hon lever. Men det tror jag nog att hon gör. Henne hade jag mycket hjälp av. ~~Den här tiden var för mig~~ jobbig, otroligt jobbig. För att gå från industrin tillbaka till skolbänken, det är jobbigt. För att jag hade förlorat en hel del av den studievana som man hade med sig från skolan. Det är klart att jag läste på korrespondens. Språk t.ex på NKI. Man måste ju försöka försörja sig, få in lite pengar. Du skriver här: första bibliotekskontakten när, var och hur? Den första bok jag lånade på ett studiecirkelbibliotek, det var IOGT-biblioteket som hade ett litet bokbestånd. Den första bok jag läste var Atterboms "Lycksalighetens ö", och sedan har det ju blivit både det ena och det andra..

B-I: Vem var det som förestod det biblioteket?

O.O: Det var IOGT som hade utsett en man som hette Verner Ögren, om jag inte minns alldeles galet. Då dom hade ju ingen utbildning av någon form, förutom att dom hade ett enormt intresse. Det var föreningsmedel som avsattes för att köpa böcker.

O.O: De hade ju aldrig några statsbidrag eller några bidrag över huvud taget utifrån, utan det var väl den egna kassan som fick bidra med en bok då och då.

B-I: Också kanske det var några enskilda donatorer, eller något sådant..

O.O: Ja, det hände att det donerades böcker till dem.

B-I: Var det ett allmänt urval blad de här böckerna, eller var det någon speciell typ av böcker de hade just på det här biblioteket?

O.O: Det var ett allmänt urval. Annat var det med ABF-biblioteket för de byggde ju på arbetarrörelsen och dess historia. Jag var inte gammal när jag läste Fridegård, Lo-Johansson, Eyvind Johnson, alltså författarna som kom fra-m då, proletärförfattarna. Men jag läste annat också. Jag tycker väldigt mycket om Dostojevskij t.ex. Ryska författare över huvud taget. Jag brukar säga: "Stilla flyter Don" är väl en av de böcker som borde bevaras jämte Bibeln. Men det finns naturligtvis många, många andra..
Ja, bokbestånd har vi ju pratat lite om. Tidningar och tidskrifter.. på de här studiecirkelbiblioteken hade vi helt enkelt inte råd att ha tidningar och tidskrifter, utan det var uteslutande böcker som fanns. Vi hade ett litet bestånd uppslagsböcker. Det var väl tack vare att det var kombinerat med det här donationsbiblioteket som jag nämnde tidigare. Jag kommer ihåg en rolig episod..vi fick en världsatlas av konsul Ekman och den borrade man hål i och så satte man i en kedja och låste fast den.

B-I: Vissa böcker skulle man kanske göra så med för de har fötter och springer iväg.

O.O: Tyvärr är väl det något som aldrig går bort.

O.O: Styrelsens roll.. styrelsen för ABF-biblioteket och donationsbiblioteket var ju samma styrelse som var s.a.s ABF. Ordförande, sekreterare, kassör. Och de brydde sig nästan aldrig om bokinköpen utan det fick den som skötte biblioteket ansvara för, och vi hade då med tanke på kvalitén här Skolöverstyrelsens rekommendationer till inköp av litteratur. Du vet, när Anderbergs "Kain" kom ut, då ville Skolöverstyrelsen förbjuda den. Och de hotade med att dra in statsbidraget om den köptes till ett bibliotek.
Jag kommer inte ihåg att det hände någonting. Jag trot inte att den blev förbjuden heller...

B-I: Det var alltså vissa böcker som man helt enkelt sa att den får inte köpas p.g.a kvalitetsskäl?

O.O: Ja. Sigge Stark t.ex var portförbjuden, och det ska vi inte prata om...vad ska vi säga mer... låntagarnas önskemål.. Det var många låntagare som framställde önskemål om viss litteratur. Som sagt, vi hade ju inte så mycket pengar så det kunde ju inte bli mycket böcker av det hela, men vi försökte så gott vi kunde.

B-I: Vad hade ni för lokaler?

O.O: I Väja fanns lokalerna inrymda i något som hette Studiehemmet. Det var upplåtet av Dynäs AB, konsul Ekman. Där det var dels en stor samlingssal, föreläsningssal kan vi kalla det för. Det var en liten barnträdgård en trappa upp, och så var det vaktmästarbostaden. Och nere ungefär hälften av huset, utgjorde då en liten läsesal där uppslagsböckerna stod, och så två små biblioteksrum. Jag ska också nämna det att den här donationsfonden betalade ju hyra, värme och vaktmästare, så det behövde inte bildningsorganisationen bry sig om. Dessa lokaler ställdes alltså helt gratis till förfogande. Vi hade många föreläsningar i det

O.O: huset. Sten Bergman var hos oss mer än en gång, och det var naturligtvis smockfullt.

B-I: Det var alltså ett stort intresse...

O.O: Man kan ju inte jämföra nutid och dåtid, vet du...

B-I: Informationsflödet nu är ju såpass mycket större..

O.O: Ja, det är det. Alla hade ju t.ex inte radio. Idag har vi ju både radio och TV som fångar vårt intresse, så då var föreläsningsverksamheten väldigt stor.
Ja, hur bibliotekarien utsågs... ja, jag hade ju ingen som helst utbildning på bibliotekariesidan, men Ellen Dahlgren i Härnösand, dåvarande länsbibliotekarien, höll sin hand över mig hela tiden.

B-I: Så du kunde ta kontakt med henne då, om det var något du undrade över?

O.O: Ja, min biblioteksbana började väl med att..då hade ju länsbiblioteken inspektionsrätt, så dom åkte runt i länet och inspekterade biblioteken. och hjälpte till och rättade till det som skulle göras, och första gången hon kom till mig när jag hade fått den här sysslan, så efter den sedvanliga kaffedrickningen och inspektionen, så frågade hon om jag ville fortsätta, och det var klart att jag ville, men jag tyckte inte att jag hade några förutsättningar. för det. Det här med akademisk examen hängde ju som ett spöke framför mig hela tiden. Man hade lite fritidsstudier då, folkskola bakom sig bara. Så hon var min goda fé. Henne har jag som sagt var, allt det här att tacka för. För hon gav inte upp, och fick mig att fortsätta.
Ja, service.. har du skrivit här också.. och att vi hade böcker på öppna hyllor, det hade vi. Jag införde det här med låntagarkort. Det var icke vanligt då.

B-I: Lånade man på kvitto då?

O.O: Ja, de hade journaler. Och det där var ju väldigt omständligt att man skulle skriva dessa journaler, och så skrev man ju aldrig vilken bok det var, utan böckerna hade ju nummer bara. Så hon hade ju ingen aning om vad 235 var, eller 110...

B-I: Så ni hade alltså som sagt något slags numerus currens, som dom pratar om på vetenskapliga bibliotek, så man bara numrerar böckerna? Ni hade som en nummerföljd, alltså?

O.O: Ja, det var så när jag började, men jag ändrade på det där. Böckerna fick ju ha sitt nummer, men jag ställde dem alfabetiskt.

B-I: Och katalogerna, hur fungerade det?

O.O: Jag vet inte, man ska ju aldrig säga något om sig själv, men jag började att katalogisera böckerna på mitt eget vis, för så småningom fick vi en skrivmaskin, och lustigt nog, hade Ellen inget att erinra mot mitt sätt att katalogisera. Klassifikationen var det väl lite si och så med många gånger, men jag vet att efter Ellen så, ja, Ellen var ju fortfarande länschef, men sen kom ju de andra bibliotekarierna på inspektion, och där var det en grabb som hette Jörgen Elgström, han är nere i Skara nu, han hjälpte mig otroligt mycket. Vi hade många fina stunder tillsammans, han och jag. Så att den där katalogiseringen jag gjorde...jag vet inte..

B-I: Men det fungerade i alla fall?

O.O: Ja.

B-I: Jamen, det är ju huvudsaken det.

O.O: Jag kommer ihåg Sven-Ola Helmér sa en gång att det var

O.O: mycket viktigare att människorna fick sina böcker än att man skulle sitta lutad över katalogskåp och klassificera och katalogisera om, utan han menade, att det fick man ta successivt.

B-I: Ja, det viktigaste är att man får tag på de böcker som man vill ha på ett vettigt sätt.

O.O: ..Ja..censur, det har vi ju snuddat vid lite grand, och visst fanns det gifthyllor, det gjorde det. Jag vet på ett ställe jag var, där Agnes von Krusenstiernas "Fröknarna från Palen" stod på gifthyllan. Fick bara lånas ut åt vissa.

B-I: Och vilka var de här "vissa"?

O.O: Det nämner vi inte...

B-I: Lånade ni mellan bibliotek? Någon slags fjärrlåneverksamhet?

O.O: Ja, genom att vi hade så lite pengar att köpa för, så hade länsbiblioteken då en väldigt viktig betydelse. De skickade ut vandringsboklådor, och där vi också fick låna, vi som så att säga hade ett litet bokbestånd. Och de här vandringsboklådorna skickades som sagt ut över hela länet, och det var ju ett helt annat innehåll än vad vi hade. Men vi fick önska oss om vi ville ha en viss form av litteratur. Man kan väl säga att det var en form av fjärrlån, det här. Man kunde ju ringa till Härnösand, eller skriva och fråga om den och den boken, och i nästa låda fick man den i regel.

B-I: Jaha, ja det var ju fiffigt..

O.O: Så vi förmedlade lån på det sättet. Fast det var klart att det var i blygsam skala. Inte som idag när vi håller på att drunkna i det..

B-I: Låntagarna då, hur aktiva var dom och ville ha saker? och beställa böcker som ni inte hade? Brydde dom sig om det?

O.O: Jo, det kom fram mycket i de här önskemålen som jag nämnde

O.O: att låntagarna kom, och då hade dom väl läst en recension kanske, eller en annons, och frågade om vi kunde köpa den boken, för den och den var väldigt bra. Och jag måste säga att vi hade väldigt många fina låntagare i detta lilla bibliotek. Under ferierna från Böbliotekskolan, så fanns det en rektor i Bollstabruk som hette Frithiofsson, han hjälpte mig också en hel del, ooh jag fick extraknäcka litegrand på sockenbiblioteket i Ytterlännas, och du vet, att det där var väl en fyra gånger så stort som det lilla ABF-biblioteket i Väja. Jag kommer ihåg en gång när han ringde och frågade om jag kunde komma upp och hjälpa dem en vecka, det var skollovet, jullovet bland annat.
Ja, jag sa att det gjorde jag gärna. Så hade han ju då en en som lånade ut böcker där, en grabb, och när jag gick och tittade där i hyllorna så funderade jag på hur i fridens dar är den här boksamlingen ordnad.. För jag hittade inget, vad ska jag säga, ingen mening i uppställningen...

B-I: Inget system, alltså?

O.O: Nej. Så säger jag till den här grabben. Du, sa jag, hur ställer du upp böckerna egentligen? Ja, sa han, ja gett ju ställe där de finns nån plats.

B-I: Så han ställde bara in dem där det fanns nån plats över?

O.O: Ja, där åkte böckerna in. Så det var inte underligt att man inte hittade nånting där. Jag fick ägna min tid åt katalogen, helt enkelt. Bokhyllorna hann jag helt enkelt inte med. För det hade tagit månader. Han ville att jag skulle gallra också då. Jag sa, att det hinner jag ju inte, så jag tyckte att det inte var nån mening att börja med det. Han var så ambibtiös den här mannen..Då fanns det ju tidskriftskort, som jag också höll på att drunkna i... De där katalogerna växte ju lavinartat.Det visade sig att han i en skrubb, eller vad man ska kalla det för, närmagasin, låg de där tidskriftskorten, högvis, förstår du, från golv till tak..

B-I: Och dom låg också sådär hipp som happ?

O.O: Ja. Det kunde jag ju inte heller göra något åt. Men efteråt så har jag tänkt på.. Vad tänker man på när man på ett så litet bibliotek skaffar sig en tidskriftskortskatalog, som då var nånting enormt. Du vet, före..innan vi fick Svenskt tidskrifts- och tidningsindex, då fanns de här korten. Och Svenskt tidskriftsindex kom väl 1951, tror jag.
Ja, det var en svunnen tid..Vad ska vi prata om mer, tycker du? Länsbiblioteket och Skolöverstyrelsen har jag ju nämnt litegrand. Låntagarna, kön, ålder, yrken.Ja, lustigt nog var det mest män som lånade, det var det. Det var inte ofta någon av det motsatta könet kom till biblioteket.

B-I: Tror du att dom inte vågade gå, eller att dom inte kom sig för, helt enkelt?

O.O: Vet inte vad det berodde på, det här.

B-I: Du tror inte att man lånade åt sina fruar heller?

O.O: Jo, det tror jag säkert, att det var mannen som gick till biblioteket och plockade med sig en hög böcker och sen läste väl hela familjen. Det skulle jag nog tro, att det var så.

B-I: Vad lånades mest då?

O.O: Ja, det mesta som lånades var romaner, men även reseskildringar. Och just då, var Sten Bergman speciellt populär, och det är klart att man läste många av hans böcker. Han har ju skrivit en hel del reseskildringar.

B-I: Tror du att den tidigare generationen bibliotekarier, de äldre..har valt det här yrket av en annan orsak än vad folk gör nu? Att dom såg det som ett kall, eller som en uppgift på något sätt?

O.O: Ja, jag tror det. Att dom såg det som en uppgift, som ett kall. Det där låg väl i fatet i många år, om man tänker på lönerna, de låga lönerna för bibliotekarier. Sen fick man väl den känslan att en bibliotekarie, det var en sån där med glasögonen på näsan som smög runt hyllorna och dammade... Jag har aldrig träffat någon sån bibliotekarie.

B-I: Det har du inte..bara aktiva, utåtriktade människor..

O.O: Ja, man kan inte jämföra bibliotek idag och för en 20-25 år sen. Det går inte.

B-I: Utvecklingen har gått så fort alltså?

O.O: Ja. Öppna hyllor fanns det ju då också. Jag har aldrig varit med och lånat på ett bibliotek där jag inte fick plocka själv. Jag har inte sett den där "diskmodellen".

B-I: Den måste nog vara ganska långt tillbaka. Eller också på ställen som är lite extremare än andra. DEt beror ju också på vilken person som satt där. Vad den personen hade för känsla för att få ut böckerna.

O.O: Ja, det är klart. Man kände ju sina låntagare både invändigt och utvändigt. Man kunde ju..vi tog bort alla de där skyltarna "Spotta ej på golvet" och "Tystnad"..och allt sånt där tog vi bort.

B-I: Men det fanns alltså?

O.O: Ja, det fanns. Det fanns t.o.m en sån där emaljskylt fastskruvad på dörren: "Iakttag tystnad" eller vad det nu stod. Jag tycker att språket har ju fått för att kunna kommunicera med varandra, och då måste man ju få göta det. Man behöver ju därför i biblioteket inte gapa och skrika.

B-I: Man kan ju tala i vanlig samtalston, helt enkelt.

O.O: Javisst. Jag har aldrig upptäckt att det har stört någon. Naturligtvis, om man sitter i ett läsrum där studier bedrivs, där bör man väl vara så tyst som möjligt för att inte störa den som sitter och forskar.

B-I: Jo..jag hörde av Karin Stadin att du varit ute och rest med Btj i din ungdom, eller hur det nu var..

O.O: Ja, det var jag. Jag var anställd i Skellefteå kommun fram till 1959. Dåvarande chefen för Btj hette Gösta Östling och han frågade då om jag ville börja jobba för honom. Du vet, det där kom som en blixt från en klar himmel. Frugan låg sjuk och..ja, det var lite trassligt. Jag visste inte vad jag skulle göra, men jag fick en veckas betänketid i alla fall. Så jag reste för Btj här i Norrland, det var väl nära fyra år. Jag kom hit till Sollefteå 1963 och fram till dess, ja, fyra år, reste jag föR Btj.
Först och främst för att vara konsultativ, Jag skulle ju inte sälja nånting, utan största uppgiften var väl att jag skulle få sambibndningen så mycket som möjligt. Skulle få biblioteken att intressera sig för sambindningen, och det var ju ingen liten uppgift. För lustigt nog, så var det ett många bibliotekarier som helt enkelt vägrade att köpa sambindningsböcker.

B-I: Av vilken orsak?

O.O: Jag fick aldrig fram orsaken.

B-I: Dom tyckte att dom skulle gynna bokhandlarna då, eller..?

O.O: Det fanns ju vissa resande i böcker. Du vet, Bonniers folkbibliotek startade något som hette Bonniers bokförmedling, där man då ..vad hette den där gossen som reste omkring.. nej, jag kommer inte ihåg vad han hette. Jag vill inte nämna några namn, det är onödigt, men speciellt på ett ställe

O.O: så frågade jag bibliotekarien där vad hon hade emot sambindningen, men jag fick aldrig nåt svar. Men sa jag, med Bonniers bokförmedling så har du ju mera jobb med böckerna. Sambindningen, sa jag, får du ju böckerna färdiga. Men jag fick aldrig nåt riktigt svar.

B-I: Ni sålde andra saker också?

O.O: Jadå. Allt vad sa att säga bibliotekan behövde sålde ju Btj. Det var ju möbler och material..

B-I: Ja, som det är nu.

O.O: Jag sa det till Östling en gång att han skulle sända upp ett parti böcker som jag kunde ta med mig i bilen. Nej, du ska inte sälja några böcker, sa han, det får bokhandeln göra. Jamen, sa jag, vi kan väl göra ett försök?. Jaha, så pratade han med..Det var Seelig I Stockholm som hade sambindningens lager då. Så dom skickade upp, jag bodde i Härnösand då, jag vill minnas att det var 500 volymer. Och dom där tog jag med mig en måndag morgon när jag startade resan, och det är också ett typexempel på hur en del.. Det här gällde ett skolbibliotek som jag skulle besöka då på förmiddagen. Han köpte alla 500 volymerna. Dom räckte bara dit.

B-I: Nämen, köpte han hela partiet??

O.O: Ja, jag hade fem och fem. Han köpte hela partiet. Jag berättade det där för Östling sen. Nä, sa han, det där får du sluta med.
Det är klart att det var jobbigt. Jag måste ju ha en förteckning, för jag tog inte emot några pengar, utan det överlämnade jag till närmaste bokhandel att offerera det, och det är klart att det tyckte bokhandeln var bra. Men det var inte den uppgiften jag skulle ha, att sälja böcker. Men jag tog det här lagret för att visa dom vad sambindningen var. Så det var en episod det.

B-I: Så har vi en fråga här..vad anser ni om biblioteken idag? Vad är bättre och vad är sämre mot förr?

O.O: Det är en väldigt svår fråga att svara på.. Det var ju mera idylliskt förr än vad det är idag, och det går inte att jämföra.

B-I: Nej..det har ju växt ut på ett lavinartat sätt.

O.O: Därför att från och med 1931 så fick ju folkbiblioteken ~~eller~~ eller det hette ju inte folkbibliotek då..det hette dels studiecirkelbibliotek och det hette sockenbibliotek. De levde ju på statsbidrag. Nu kommer jag inte ihåg riktigt hur bestämmelserna var, men hade man någon kurs eller någonting..Skolöverstyrelsen utbildade nånting som vi idag kallar för filialföreståndare. Man fick sitta på skolbänken i 14 dar, vill jag minnas. Jag var i Umeå i 14 dar, sen fick vi då praktik på respektive länsbibliotek och efter det då höjdes statsbidraget en aning. Då fick vi även en slant till hyran, och genom att vi bodde hyresfritt så blev det ju lite mer till bokinköp...och det här försvann ju, när var det första biblioteksutredningen kom? Var det 1948? 1958? Ja, det hände just däri, att kommunerna tog över biblioteken. För statsbidragen drogs ju in. Och det måste man ju ge de svenska kommunerna en eloge för , som har så att säga, rustat upp hela biblioteksväsendet i det här landet. Så man kan fundera över om det var på ont eller på gott som statsbidraget drogs in. Jag skulle nästan vilja säga att det var på gott..

Jag kan ju nämna för dig att när jag kom till Sollefteå som den förste fackutbildade bibliotekarien. Före mig så var det en folkskollärare som skötte utlåningen, och så hade han väl hjälp då av några damer. Då hade vi en budget på..men det här är svårt att jämföra med, för det är som sagt andra förutsättningar. 1963 hade vi en budget på 82.868 kr som

O.O: då också bidragsunderlag för att söka statsbidrag, så att på det sökte man då statsbidrag. Och det är klart att Kulturnämndens budget är idag på 4,4 miljoner kronor, och när vi kom hit..det här är alltså en redogörelse för 1963.. då var budgeten 82.868 kronor.

B-I: Och det, ska man säga att det var bara för biblioteksverksamhet, eller skulle det täcka in också annan verksamhet?

O.O: Nej, det var ren biblioteksverksamhet. Sen fick man, för att tala om "di mäktige", d.v.s Skolöverstyrelsen, vad man hade gjort av med pengarna, fick man göra upp såna här listor med författare och titel och skicka in.

B-I: Alla titlar ni köpte in då?

O.O: Det här är inte många.. det här är bara handböcker, uppslagsböcker så att säga. Sen hade man på separata listor varenda författare och titel! Så satt man då i Stockholm och granskade för att se om man skulle dra in några slantar nästa gång, om man inte hade skött sig.

B-I: Vad menade dom med "inte skött sig"?

O.O: Ja, om vi köpte fel sorts litteratur...så att säga. Sigge Stark t.ex. Då kunde det vara risk för statsbidrag.
Ja, vad ska vi säga mer..du har sagt här praktisk information, underhållning..då vad det ju inte på modet att ha någo underhållning i biblioteket, utan det var nästan uteslutande ett bokrum där man lånade böcker punkt slut. NU hade ju vi den förmånen att ha denna samlingssal i samma hus, och det var väl inte dagligen, men en gång i veckan så fanns det alltid nånting där. Det kunde vara ett föredrag, föreläsning eller liknande.

B-I: Utställningsverksamhet existerade inte alls?

O.O: Inte i biblioteket. Det skulle inte heller ha gått där, för jag tror inte biblioteksutrymmena var så stora.. DEt var trångt. Det var ju nästan fullt om det kom in en 5-6 låntagare på samma gång så blev det trångt, trängsel i hyllorna. Nej, då var det praktiskt taget som ett bokrum, där man lånade sina böcker, pratade en stund och så gick man hem.

B-I: Nu har det växt ut så väldigt. Det finns artotek och det är musikavlyssning. Men det verkar dras in på en hel massa ställen, åtminstone det här med musikavlyssningen. Och frågan är vad man ska ha ett bibliotek till. Ska det vara som en tållmän...

O.O: Jag tycker nog att det ska vara det. Att ett bibliotek ska vara så att säga för alla. Det bör finnas allting i ett bibliotek. Men frågan är.. Vi skulle naturligtvis ha musikavlyssning här också för att få den status som ett bibliotek ska ha enligt gällande normer. Man ska ha musikavlyssning, man ska än det ena än det andra, och det har jag inget emot. Men som vi hade det här, där personalen i utlåningsdisken fick spela samma skiva dag ut och dag in för samma människor, då tycker jag att hela idén är förfelad.

B-I: Men det verkar som om många bibliotek har kommit fram till samma sak, så de har dragit in det här med musikavlyssning p.g.a det ger inte den effekt det skulle göra, utam man får spela Tintin dag ut och dag in.

O.O: Jag tycker att.. en annan sak som jag anmärkt vid samtal med kollegor om just det här med biblioteket. Det kom en kollega till mig hit för att titta och lyssna och få den information som han behövde, för han skulle till sitt bibliotek skaffa en grammofonanläggning. Och jag säger då, för vi hade ju provat det här under ettåpar år..och jag säger då till honom att.. tänk dig nu noga för, inte bara en gång utan tio gånger innan du skaffar det här. Är det inte bra, säger han. Nej, säger jag. Det är inte bra. Då bör du ha en bibliotekarie som kköter det här. Inte gör

O.O: nåt annat, utan sköter anläggningen.

B-I: En musikbibliotekarie.

O.O: Ja. Med konsertkvällar, med att lära människor att lyssna på musik osv. Allt vad det innebär. Nej, man ska inte sitta och spela Beatles kväll efter kväll för samma människor. Och lustigt nog, så kan åtminstone, den erfarenheten vi gjorde här i Sollefteå..vet du man tog av sig lutarna och tryckte sönder membranet med kulspetspennor, man bet av sladdarna.. Ja, jag vet inte allt de kunde hitta på.. Och en sak jag bestämt avråder ifrån är att låna ut musik på skiva.

B-I: Två-tre lån och skivorna är förstörde..

O.O: Ja..jag satt härnere i informationen. Det är väl kanske fem år sen. Jag kommer inte ihåg hur länge sen det var vi tog bort musiken ur biblioteket. Så kommer det in en dam och frågar om dom får låna Gunnar Hans´, vad heter det, kvartett? kvintett? Ja, det spelar ingen roll..på studielån. Nja, sa jag, studielån på grammofonskiva? Vi har högst fem dar, så det är lite svårt det. Jamen dom skulle ha den i folkdanslaget. Ja, dom skulle använda den skivan när dom dansade i folkdanslaget. Ja, då sa jag: Vad ska ni spela på? På en resegrammofon. Ja, sa jag, hur ser den här skivan ut när ni har spelat med stålsift?? Ja, det hade hon ju ingen aning om.

B-I: Och det brydde hon sig inte om heller..

O.O: Nej. Hon fick inte låna nån skiva på studielån.

SLUT PÅ SIDA A

O.O: Det kan ju få gå med på bandet vad man ansåg om bibliotekariens uppgift. Den tillsattes i regel politiskt för att det växte ju fram ur folkbibldningen och man får väl säga att det var politik med i spelet, men inte på ett sånt sätt att dom ställde några krav. Det har jag ingen känsla av att dom gjorde. På studiecirkelbibliotekens tid. Det var väl meningen att han skulle sköta biblioteket, låna ut böcker och se till så att böckerna kom tillbaka. Det var väl huvuduppgiften han hade.

B-I: Och sen det här med föredrag och annat, det hade väl inte bibliotekarien direkt med att göra.

O.O: Nej, vi hade ju en föreläsningsförening då. Det är klart, jag var ju med där också genom att det gick ju hand i hand med folkbildningen. Föreläsningsföreningarna har tror jag väl försvunnit idag.

B-I: Nja, det finns en i Uppsala tror jag, den heter nånting med Arbetar...som har föreläsningsverksamhet fortfarande.

O.O: Ja, det finns väl kvar..

B-I: På några ställen, kanske. Men det är väl också sånt som dött ut mer eller mindre.

O.O: Ja. Bibliotekens anseende och effekt. Det är klart att effekten av det var väl att - dom fick bättre litteratur eftersom det var ett sånt bra urval i dom här studiecirkelbiblioteken. Och det skulle jag tro fick en viss effekt för de här människorna. Vidgade språket och tankarna osv. Och andra kulturaktiviteter i samarbete med biblioteket kom ju inte där, förutom det jag nämnde för dig, föreläsningsföreningarna som fanns. Studiecirklar var ju på modet då och föreläsningar, men utställningar det tror jag aldrig vi hade någon. Jag kommer inte ihåg att vi hade någon form av utställningsverksamhet. Men det är ju något som nu gått mer och mer in i

O.O: biblioteket och som jag tycker passar väldigt bra i sammanhanget. Bibliotekets sociala funktion - somsamlingsplats för folk med kulturella intressen..det är klart att det blev en samlingsplats, men det beror ju på - som jag berättade för dig, att det var ett studiehem, det här, där man hade lokal som ställdes till förfogande gratis för studiecirklar, föreläsningar och andra sammankomster.

B-I: Det låter som en vettig aktivitet..

O.O: Ja, man försökte ju göra det så omfattande som möjligt. Man kunde s.a.s med dom resurser som stod till buds. För ekonomin ligger ju i botten på allting.

B-I: Ja, om man ska kunna driva nånting.

O.O: Ja, om man ska kunna göra nånting. Det var ju aldrig fråga om på den tiden några arvoden eller ersättning av något slag. Det var aldrig fråga omdet. Att man skulle ha ersättning..

B-I: Det är ju nånting som dagens människor..det är främmande i alla fall, att göra någting ideellt.

O.O: Ja, det är det. Men om man ser på hur samhället har utvecklats, så är frågan om man över huvud taget har råd att göra nånting gratis. Jag tror inte vi har råd till det.

B-I: Ja..jag är intresserad av att höra - om vi nu går tillbaka till Biblioteksskolan igen. När du gick och utbildade dig till bibliotekarie. Vad ansåg man vara viktigt då att lära sig, att man skulle kunna när man kom ut som bibliotekarie?

O.O: Jo, du vet, man hörde ju mycket som jag tyvärr inte kan tala om för dig.. för det kanske skulle drabba vissa personer som fortfarande lever, och det vore väl inte så bra.. Men

O.O: jag tror att då la man stor vikt vid litteraturkännedom, det var nog den viktigaste delen.

B-I: Och hur visade det sig på skolan då? Hade man krav på att man hade viss litteraturkännedom redan innan man kom till skolan?

O.O: Man kan väl inte säga att det var ett krav, man får väl säga att det var ett önskemål att ha litteraturkännedom när man kom till skolan. Jag kommer ihåg en gång när vi satt, vi hade Örjan Lindberger. Vi hade ju alltid lärare i dom olika ämnena precis som idag, och Örjan Lindberger hade litteraturhistoria. Och då skulle vi plocka ihop ett bibliotek då som skulle vara representativt för landet, eller hur det var. Och i mitt förslag hade jag naturligtvis "Janne Vängman" med, samtliga fem volymer, och det tyckte inte flickorna var bra. Vi var 20 flickor och 5 grabbar.

B-I: Det är ungefär som det är nu. Det är i en grupp om 15, 4 killar och resten tjejer.

O.O: Jamen, då var hela Biblioteksskolan bara 25 elever..

B-I: 25 elver? Och dom utbildades en gång per år då?

O.O: Ja, en gång per år.

B-I: Det är skillnad mot hur det är nu.

O.O: Ja, det är lite skillnad.. Jag ville som sagt ha "Janne Vängman" med, Jag tyckte att Sundström var en bra, både människoskildrare och han skildrade både naturen och landskapet tyckte jag, på ett väldigt förtjänstfullt sätt. Det tycker jag fortfarande. Nej, tyckte flickorna. Nej, kunde inte ha med "Janne Vängman". Dom visste ju inte vem det var. Det var så roligt sen då vi hade genomgång på det här

O.O: inför Örjan Lindberger. Han hade lovat att han skulle läsa en eller ett par volymer, jag kommer inte ihåg hur det var det där. Men han ville skaffa sig en uppfattning innan han gav sitt medgivande till att dom skulle ingå i det här bokbeståndet. Och till nästa gång hade han läst och så säger han: Jag tycker absolut att dom ska vara med. Han höll med mig, och det tyckte jag var ett plus i kanten.
Som sagt var, så gick skolan ut på mycket mycket stor litteraturkännedom, och sen var det ju dom vanliga "klassiska" ämnena: katalogisering, klassifikation, klassificering och så hade vi seminarier varannan tisdag där vi då dom olika grupperna fick olika uppgifter. Det är väl ungefär som ni har idag. T.ex att bygga upp ett bibliotek med allt vad det innebär med hyllor och ta fram kostnads.. eller lägga fram kostnadskalkyler. Så ämnena varierade ju från det ena seminariet till det andra.

B-I: Nu har vi ju fått en väldans kritik just vi nya bibliotekarier över att vi inte har nån litteraturkännedom, att vi är"litterära analfabeter" när vi kommer ut. Jag vet inte om det kan stämma..Det är ju så skiftande, det är ju så många olika människor som går på den här skolan så att det kan ju inte bli på nåt annat sätt. Det är varierande kunskaper helt enkelt, i olika ämnen också.

O.O: Ja, jag vet inte vad man ska säga. Sa du litterära analfabeter? Det var hårt.

B-I: Hårda ord, minsann. Man får ducka för slängarna.

O.O: Det är klart. Jag ska ju som sagt gå i pension iår.. så under mitt liv har det ju blivit en och annan bok. Jag vet, jag var väl inte mer än en ..var jag 13-14 år när jag läste Munthes boken om San Michele (?) och hela verken av Upton Sinclair. Det är väl tio såna här volymer. Men du vet att vad gjorde vi då på kvällarna? Ja, det var inte mycket annat än att läsa. Vi hade väl en radio nånstans som stod och sprakade i ett hörn och sen var det ju litteraturen. Och det är ju givet att, ja, hur gammal var jag när jag

O.O: kom in på Biblioteksskolan, ja, jag var väl 25-26 år, att det under den tiden som sagt, blivit en och annan bok. Men jag tycker att det är orätt att jämföra då och nu. För nu har vi så mycket annat som splittrar oss människor.

B-I: Det är ju det. Det är så mycket information från alla håll och kanter.

O.O: Ja, jag menar i min familj, jag höll på att säga så långt jag kan minnas tillbaka i tiden, såg jag alltid mamma och pappa hade en bok i näven. De satt i varsin fåtölj på kvällarna och läste. Och det fanns inga gifthyllor, vad jag vet, i den boksamlingen. Men där fanns en stor del av våra klassiker. Selma Lagerlöf och Oskar Levertin. Bellman, tyckte pappa mycket om att läsa. Och då hade vi ofta högläsning kväll efter kväll, och det är givet att sånt sätter sina spår.

B-I: Det är klart. Det är nånting som en annan knappast vet vad det är.

O.O: Jag vet inte hur gammal jag var när..ja, jag var väl sju år när jag började skolan, men jag vet ju att före den tiden så..Mamma skulle alltid ha två tidningar. Det var Sånings-mannen hette den ena och så skulle hon ha Allt för alla. Jag tror att Allt för alla, den köpte hon för att i varje häfte fanns det en saga. Och den sagan tog hon ut, ibland kunde ju sagan vara så lång att den räckte över två-tre häften, och pappa var lite händig i fingrarna..och mamma tog ut dom här sagorna och så läste hon dem för mig och sen så stiftade han ihop dem så det blev som små böcker. Dom där hade jag kvar länge. Synd att dom inte..men man kan ju inte ppara på allt..det skulle varit skoj att visa.

B-I: Dom har försvunnit alltså? Det gör ju det.

O.O: Nej, jag saknar dem inte, men...

B-I: Det skulle vara roligt att plocka fram dom där gamla och titta vad det var för sagor.

O.O: Jag kommer ihåg en saga..det är såna där sagor man aldrig glömmer. "Faddergåvorna" hette den. Mamma tyckte den var spännande också, hon läste den många gånger.

B-I: Dom blir bara bättre och bättre dom där gamla sagorna. Roligare och roligare..

O.O: Ja. "Faddergåvorna" började med en torpare som..hans fru skulle föda och då öppnade han dörren och ropade ut i vildmarken när han bjöd till..vad kallas det för..dopfest. Och då kom ju naturligtvis, ja, björnen kom först, och ugglan kom, huldran kom också, skogsrået alltså, och då - ja, nu kommer jag ju inte ihåg allt, jag ska inte berätta så mycket heller,...Men björnen kom med tolv mäns styrka, ugglan gav naturligtvis tolv mäns vishet och huldran hon gav ju pojken tolv mäns dårskap. Men det visade sig sen genom sagan att den där dårskapen hade sin betydelse... Ja, det var då det. Och det är klart att man får naturligtvis litteraturkännedom när man börjar så tidigt.

B-I: Och det här intresset också för böcker.

O.O: Jag var på en av våra filialer, det var väl i början på december månad ifjol. Då träffade jag en god vän. Vi har sjungit i manskör tillsammans i många år, han har gått i pension. Och så kommer det ett par damer in, och vi börjar prata böcker naturligtvis, alldenstund vi var i ett bibliotek. Och så säger han till mig: Hörrö du, jag har inte läst en bok i hela mitt liv. Jomen, sa jag, nån bok måste du väl ha läst? Nej, sa han. Jag har inte läst en bok i hela mitt liv. Det trodde jag inte fanns.

B-I: Nej, faktiskt inte.

O.O: Har du inte sen skoltiden tagit i en enda bok, sa jag. Nej. Jag började själv köpa böcker när...ja, jag fick ju slantar. Jag vet att jag köpte, Åhlén&Holm hade en serie på 15 volymer, som om man tecknade det fick man som premie femtonde boken gratis. Alla dom böcker jag började köpa då, jag var väl en 12-13 år då jag hade läst ut biblioteket som fanns hemma och började skaffa själv. Dom har jag kvar allihop. Jag kommer ihåg vi hade en folkskollärare som hette Westlander, han umgicks mycket i vårt hem, och jag vet inte hur gammal jag kan vara, när han kom in i rummet där jag satt, och så tittade han på mina bokhyllor och så sa han: Det ska jag tala om för dig Olof, att det är många skolmästare som inte har så mycket böcker.

B-I: Man kanske får, som biblioteksmänniska, en viss känsla för det här med böcker?

O.O: Ja, jag tror det. För när man ser hur en del människor behandlar böckerna, gör det ont. Det är klart, man säger att: Böckerna är mina bästa vänner, och ändå vänder dom ryggen till. Men det är ju inte på det viset man ser det.

B-I: Men, på tal om den där mannen som inte läst en enda bok sen skoltiden. Det var en tant som hade läst en enda bok, sa hon, och hon låg på sjukhuset och bibliotekarien gick runt och skulle försöka låna ut nån bok åt henne. Men vad har du läst? Vad hette den där boken du hade läst? Nja, den boken var den bästa jag har läst, så jag behöver inte läsa nån fler..Det finns olika inställningar..

O.O: Ja, det beror på hur man ser det. För mig skulle det vara fullständigt - jag förstår inte hur det skulle vara..utan böcker..En riktigt bra bok, man kan ju gå tillbaka till den.

B-I: Läsa om den igen och få ut ännu mera av den.

B-I: Det berättade en, när jag praktiserade i Sundsvall..Hon jobbade på talboksavdelningen. Hon blev blind efter det hon fyllde trettio och nu hade hon varit blind i sju år. Tidigare hade hon jobbat i bokhandel, och det bästa hon visste var böcker. Och hon sa, att den omställningen var ett sånt hårt slag för henne. Just det att kunna få öppna en ny bok och läsa..Att vara då så utelämnad till vad som gavs ut på talbokssidan. Men, sa hon sen, att när hon fick det här jobbet på biblioteket, så tyckte hon det var underbart ändå att få jobba med böcker, trots att hon blivit blind..Det måste vara svårt...

O.O: Ja, det måste vara grymt., för en som äldkar böcker, och så bli blind.
Det är klart - det har blivit en och annan bok genom tiderna. Dom frågade varför jag har böcker hemma nu, när du har ett bibliotek fullt av böcker. Men, säger jag, det här är ju mina böcker. Dom här kan jag ju gå tillbaka till precis när jag vill. En lånebok är ju inte att förakta. På intet sätt. Men det är ju roligare att äga dom..
Det är precis som..på mitt nattygsbord ligger alltid tre böcker.

B-I: Håller du på i alla tre samtidigt?

O.O: Ja, det kan mna säga. För dom är av sån karaktär så att det ena stör inte det andra. Det är Iliaden, Odysseén och Bibeln. Därför att..de har så mycket att ge..Det finns ju människor som man sitter och pratar med som säger: Jamen, att läsa en bok om och om coh om igen..Jamen - säger jag man hittar alltid något nytt. Även, sa jag, om jag skulle lära mig dom här böckerna innantill, eler utantill, heter de det väl, så är jag säker på att jag ändå hittat något nytt. Det är ju som att läsa "Idioten" av Dostojevskij. Det är ju ingen bok man sätter i handen på en ovan läsare, för

O.O: han läser nog ingen bok mer. Jag vet inte hur många gånger jag har läst den.

B-I: Men jag tror det också att när man läser en bok när man är 20 och man läser samma bok när man är 30 och 40, man har fått så många olika erfarenheter. Man läser boken på ett annat sätt när man är 20 än när man är 30 osv.

B.O: Ja, det ligger nog mycket idet. Du vet, det finns ju vissa böcker som jag absolut inte..ja, jag..det blir stopp på något sätt.

B-I: Ja, man kan inte ta det till sig och då slutar man.

[- - -] [- - -] [- - -]

O.O: Tycker du att du får nån användning av det här nu då??

B-I: Ja, jag tycker att vi har täckt in det här bra. Vi och vi.. Jag tycker att du har täckt in det här väldigt bra, får jag säga. Jag vet inte vad vi ska ta upp mera..

O.O: Vad anser ni om biblioteken idag? Vad bättre, vad sämre? Vet inte vad man ska säga..som jag sagt förut..det går inte att jämföra. Kommunerna i det här landet har gjort ett fantastiskt stort steg framåt vad det gäller den svenska biblioteksrörelsen över huvud taget. För jag måste säga att här i vår kommun har de styrande varit mycket positivt inställda till biblioteksverksamheten. Det lär ju ha varit någon sammankomst på Appelbergs en gång där det var en hel del kommunpolitiker med, och då lär en av dom ha yttrat, det här har jag ju hört i tredje hand, att satsa på biblioteket, det ska vi göra, för då ser vi i alla fall vad vi får för pengarna. Och det tyckte jag var bra sagt.

B-I: Men det tycker jag man märker också när man pratar med folk att, ja, skattepengar lägger jag gärna till biblioteket.

O.O: Det är ofta man hör det.

B-I: Därför..det kanske syns mera handgripligt vad det blir för nånting av pengarna. För just det här med kultur i allmänhet..det är så vagt och luddigt och vad ska det vara bra för?..men böcker, det är handgripliga saker. Just det här, det går ju tillbaka till ABF och IOGT och det har en viss tradition ändå i landet.

O.O: Sen tror jag det är djupt olyckligt också när man pratar om kultur..det ska man göra, hur mycket som helst, från morgon till kväll, dag ut och dag in, men man ska undvika vissa o-d. Man ska undvika "finkultur", och då kommer man in på de här slingriga vägarna: Vad är kultur?

B-I: Och det kan man ju prata om hur länge som helst utan att komma nån vart.

O.O: Kultur omfattar ju praktiskt taget allt. Kontakten människor emellan och allting omfattas av kultur. Men jag hade en grupp människor här i biblioteket, det är nog en, ja, jag har ju varit här i snart 20 år, 18 år. Det är kanske 10 år sen. Vi hade studiecirklar här och i en av dom här studiecirklarna var det kommunalmän med och dom ville ha.. i den här studiecirkeln ingick det biblioteksbesök, och man ville ta reda på: Vad är ett bibliotek? Vad kan vi hämta där? Och då ville dom att jag skulle ställa upp och berätta lite om biblioteket och det gjorde jag naturligtvis. Ställdes då inför frågor som t.ex servicen, om det var samma service på en som ville låna en deckarroman som en som skulle ha ett vetenskapligt verk. Och då blev jag kallad för nånting väldigt fult..ja, det gjorde ont länge. Det var en av dom som sa helt enkelt att jag var en jävla kultursnobb.

B-I: Det är väl det värsta man kan få höra. Tycker jag i allafall

O.O: Ja, då sa jag till honom. Du, uppför jag mig på ett sådant sätt, sa jag, att du har fått den uppfattningen? Då måste jag ha skändligen misslyckats med alltihop, sa jag. För, sa jag, vi har försökt här att göra vårt bibliotek så vänligt som möjligt och så tillmötesgående som möjligt. Där alla ska känna sig välkomna och där ingen av besökarna ska känna några blickar i ryggen om dom går och inte har lånat en bok. Och ändå, sa jag, ska man få ett sånt eftermäle. Det är i allafall ett bevis på att jag totalt har misslyckats. Att han sen skämdes över det här och kom t.o.m och bad om ursäkt. Jag vet inte vad det var som flög i honom den här kvällen.. Det är svårt att säga.

B-I: För många är det kanske ett motstånd mot att gå in, är rädda att göra bort sig på nåt sätt. Att dom har helt enkelt en massa förutfattade meningar om folket som jobbar här på ett bibliotek.

O.O: Ja, det har du nog rätt i. Därför att jag har pratat med många människor under min bana här, och då har det framskymtat just det där många gånger att dom har kommit ini biblioteket och sett alla dessa böcker. Och då säger jag, varför kommer ni inte fram och frågar? Vi är ju till för hjälpa till, svara på frågor, om det är nån speciell författare du vill ha, eller tidning, tidskrift eller vad det kan vara. Om du vill prata film, teater eller.. Kan man göra det på ett bibliotek? Ja, sa jag. På ett bibliotek kan man fråga om allt. Vi vet inte allt, men vi kan svara på nästan allt, om vi får tid på oss.
Så att det har du nog rätt i när du säger att det finns ett motstånd, eller en rädsla, vad man nu ska kalla det för.

B-I: Och då är det lätt till kanske, att man slänger ur sig om kultursnobberi.

O.O: Många gånger har man ju fått frågan. Men, hur kan du hålla

O.O: rätt på alltihop? Ja, det är ju inget märkvärdigt. Det är ju ett yrke. Jamen, brukar jag säga, du håller ju rätt på allt i ditt yrke.. Vi har ju lärt oss allt det här.

B-I: Man kan ju som sagt inte veta allt direkt, men får man lite tid på sig så..Man är ju inget levande uppslagsverk, som en del tror.. att man har facit på alltimg.

O.O: Nej. Men i vissa fall så tror jag det går levande lexikon runt oss. Vår barnbibliotekarie här, Marianne Rietz, också mycket duktig, ambitiös. Du förstår, hon..ja..det är roligt med henne. Frågar man om nånting svarar hon på en gång. Pang! bara så sitter det där. Men hon går ju in för det med liv och själ, och det är klart att det fastnar.
Man skulle kunna ha en from önskan att vi skulle få alla våra bibliotek så, att de kunde besökas av alla människor. Men det har blivit lite snett där. Jag tänker på alla handikappade. Vi har 17 filialer och vi har endast två som är handikappvänliga. Gymnasiet också, förstås. Vi har ju börjat med en drive däruppe där även allmänheten får gå in och låna. Vi har inte följt upp det, så jag vet hur det har slagit ut. Men det är ju också handikappvänligt. Där kan man komma in med rullstol. Det är meningen att vi ska få en hiss i biblioteket som kan göra att en rullstolsbunden kan komma in i lokalen och även kan komma en trappa ner. Vi ska montera in, en minilift, heter det. Då dom har väl fått lite bråttt när dom vet att det är handikappåret i år. Jag tror att det är fyra ller fem år sen jag bad om det första gången.. Men nu ser det ut att bli verklighet. Men då har vi en annan sak som stöter bort, och det är att ta våra trottoarkanter, det är ett exempel. Det tycker jag är bedrövligt.

B-I: I den här stan så tycker jag att Storgatan skulle kunna göras till gågata, utan problem. Det skulle vara perfekt

B-I: som gågata. Den är ju inte så bred.

O.O: Och så skulle vi slippa olägenheten med alla avgaser nere i den här grytan. Det ligger kvar här. Men man tänker inte så. Vi hoppas ju att trafikutredningen ska komma överens snart så att det blir nåt resultat. Och sen så önskar man att biblioteket ska bli en träffpunkt, för samtliga kommuninvånare. Att alla skulle känna sig välkomna.

B-I: Men just nu är det en trend över hela landet att utlåningen går ner. Siffrorna går ner. Har man nått taket? Nu har man nått dom man kan nå, och annars får man sätta in specialresurser?

O.O: Jag tror inte taket är nått. Det tror jag inte. Vad den här tillfälliga nedgången i landet beror på, det har vi pratat om här i länet, men vi kan inte hitta nån lösning. För att vi minskade här ifjol - det var bara en bagatell, omkring 3000 lån, och det har vi tagit igen iår 1980. Alltså, ett mycket bättre år än 1979. Och sen är det väl det också att kanske det sker en förändring bland människorna. Vi har, idag hAr vi väl tio gånger fler tidnings- och tidskriftsläsare än vad vi haft förut. Så vårt läsrum är ju nästan alltid fullt av människor som läser tidningar och tidskrifter. Så om det kan vara det som gör nån förändring i utlåning, jag vet inte det. Men sen är det. Det här får stå för mig personligt. Och det är detta med statistik. Detta evigt jagande efter statistik. Vad har det för betydelse om vi lånar ut 1000 böcker mer eller mindre, när vi ser att våra bibliotek är fulla i allafall? Oj, hur ska jag bära mig åt, nu har vi förlorat så och så många lån i år... Då brukar jag säga till mina kära kollegor: Är det något att bry sig om det? Du ser ju att ditt bibliotek är fullt av folk. Det kan man ju vara glad år.

B-I.: Det här jagandet av statistik..är boven i dramat det att

B-I: man måste söka naslag efter statistiken? Är det det?

O.O: Nu får man ju se det där också på olika sätt. Dels har vi, om vi tar Sollefteå kommun, där är hela potten samlad under Kulturnämnden. Det är det ju i andra också, men i Kramfors har t.ex en särskild bibliotekschef och en särskild kulturchef. Så att om man tittar på kulturen i stort, så kan man uppvisa verksamheten som sker under Kulturnämndens tak utan att blanda in alltför mycket statistik. Man kan ju t.ex peka på att vi har ökat verksamheten under 1980 med lunchmusik ibiblioteket, med musik i parken, vi har ökat verksamheten vad det gäller kontakten med våra förskolor, på barnsidan, låg- och mellanstadiet har kommit in i bilden. Varför ska man jaga statistik? En grund att stå på när man begär anslag av fullmäktige..man har ju så mycket annat att påpeka som vi gör.

B-I: Genom att det är en massa allmän verksamhet som dras im i det hela, än ren bokutlåning.

O.I: Ja, det är ju föredrag, föreläsningar, författaraftnar, utställningar, filmvisning, teater och musik. Allt det där går ju in i verksamheten. Så det är en av de stora syndarna är vad jag brukar säga: "Sadistiska" centralbyrån. För du vet, dom ska t.o.m ha reda på vad vi gör i informationstjänst. Hur många timmar vi sitter där, hur lång tid det tar för ett interurbanlån osv, eller förlåt, fjärrlån, heter det. Men jag vägrar absolut fylla i det. Och ingen annan. behöver göra det heller. Det är nog att dom får våra utlåningssiffror från HB och filialer.

B-I: Ska man skriva "pinnar" för allt man gör, får man ju inte göra annat...

SLUT SIDA B